

คู่มือสำหรับประชาชน
การรับความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

คำนำ

ด้วยปัจจุบันสาธารณภัย ยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น ทั้งภัยธรรมชาติเช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจาก การกระทำของมนุษย์เช่น อัคคีภัย อุบัติภัย การรั่วไหลของสารเคมีอันตราย รวมทั้งสาธารณภัยหรืออุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้น

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆที่เกิดขึ้น จึงได้จัดทำ คู่มือปฏิบัติงาน การรับความช่วยเหลือด้านสาธารณภัย ขึ้นเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีความรู้ในการแจ้งเหตุการณขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดจากสาธารณภัยขึ้นได้ โดยหวังเป็นเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะมีประโยชน์สำหรับท่านไม่มากนักน้อย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญ	๑
๑. สารบัญรัฐธรรมนูญ	๑
๒. สารบัญจากมนุษย์	๒
ขั้นตอนการแจ้งเหตุสาธารณภัย	๓
ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือ	๕
ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ภัยน้ำอุปโภค – บริโภค	๗
ภาคผนวก	๘
แบบคำร้องขอรับความช่วยเหลือ	๑๐
แบบคำร้องทั่วไป	๑๑
กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑๒

สาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความหมายของ สาธารณภัยไว้ว่า หมายถึง ภัยหรืออันตราย ที่ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งอื่น ๆ อย่างรุนแรงประกอบด้วยลักษณะดังนี้

๑. ภัยที่เกิดขึ้นกับคนหมู่มาก
๒. อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาหรือทุกสถานที่อย่างกะทันหันหรือค่อย ๆ เกิดขึ้น
๓. เป็นอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชน
๔. เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ
๕. เกิดความต้องการในสิ่งจำเป็นพื้นฐานอย่างรีบด่วนสำหรับผู้ประสบภัย

สาธารณภัย แบ่งตามลักษณะการเกิดหรือสาเหตุได้เป็น ๒ ประเภท คือ สาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติและสาธารณภัย จากมนุษย์ได้แก่

๑. สาธารณภัยธรรมชาติ เป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมักเกิดขึ้นตามฤดูกาลเป็นส่วน ใหญ่ แต่บางครั้งอาจเกิดขึ้นโดยกะทันหัน ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจทรัพย์สินและ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

๑.๑ อุทกภัย เป็นภัยอันเกิดจากภาวะน้ำท่วมจากพายุ ฝนตกหนัก พายุหมุน การทำลายป่า การทรุดตัวของดิน ลักษณะอาจเป็นน้ำท่วมเฉียบพลันหรือแบบค่อยเป็นค่อยไป

๑.๒ วาตภัย คือภัยที่เกิดจากแรงลมและพายุ สามารถแบ่งลักษณะของวาตภัยได้ตามความเร็ว ลม สถานที่ที่เกิดวาตภัย เช่น พายุฟ้าคะนอง พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น

๑.๓ อัคคีภัย คือภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้ เป็นภัยที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต และทรัพย์สิน มีแนวโน้มในการเกิดขึ้นบ่อยและสร้างความสูญเสียมากขึ้นทุกปี

๑.๔ ภัยหนาว อากาศหนาวผิดปกติ เช่น ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ ประเทศไทย ซึ่งมีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง ประกอบกับได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ที่พัดพาความหนาวเย็นจาก จีน เข้าสู่พื้นที่ดังกล่าว ทำให้ประชาชนที่อยู่บริเวณหุบเขา และเชิงเขาได้รับความหนาวเย็น ซึ่งพบว่าในบางปี ของฤดูหนาวจะมีอุณหภูมิต่ำมาก

๑.๕ ภัยแล้ง เป็นภัยที่ทำให้เกิดความอดอยาก ขาดแคลน เนื่องจากการ ขาดน้ำ ในประเทศ ไทยมักเกิดจากขาดฝน ความแห้งแล้งของพื้นที่ก่อให้เกิดผลเสียในการผลิตผลทางการเกษตร

๑.๖ แผ่นดินถล่ม ในประเทศไทยมักพบแผ่นดินถล่มเกิดขึ้นเนื่องจาก มีฝนตกหนักมากเกิด จากดินบริเวณภูเขาอุ้มน้ำไว้จนเกิดการอิ่มตัว และไม่สามารถอุ้มน้ำไว้ได้อีกจึงพังทลายลงมา ซึ่งส่วนมากจะเกิด พร้อมกับอุทกภัย

๑.๗ การระบาดของโรค เช่น อหิวาตกโรค โรคฉี่หนู

๑.๘ ภัยจากฝูงสัตว์และแมลง

๒. สาธารณภัยจากมนุษย์ เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยอาจเกิดจากสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์ที่ประดิษฐ์เพื่อความสุขสบาย หรือเพื่อประหัตประหารกัน เช่น

๒.๑ ภัยจากการจราจร ได้แก่ ทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ ทางราง

๒.๒ ภัยจากการประกอบอาชีพ ทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เช่น อุบัติเหตุจากการใช้เครื่องมือเครื่องจักร อุบัติเหตุจากความร้อน อุบัติเหตุจากการตกจากที่สูง อุบัติเหตุจากความไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น

๒.๓ ภัยจากความไม่สงบของประเทศ เช่น การจลาจล การปฏิวัติการก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย สงคราม ซึ่งผลที่ทำให้เกิดสาธารณภัยจากสงคราม จะรุนแรงหรือไม่ขึ้น อยู่กับผลร้ายของอาวุธที่นำมาประหัตประหารกัน เช่น นิวเคลียร์เชื้อโรค หรือสารเคมี เป็นต้น

๒.๔ ภัยจากไฟฟ้า อัคคีภัย ทำให้เกิดการบาดเจ็บ สูญเสียชีวิตจากเพลิงไหม้ ความร้อน คว้นไฟ การขาดอากาศ

๒.๕ ภัยจากวัตถุอันตราย ได้แก่ ภัยจากวัตถุอันตรายที่ใช้ในอุตสาหกรรม การเกษตร สาธารณสุข อุบัติเหตุและบริเวณ

๒.๖ ภัยจากความเจริญทางเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าดังกล่าว จะมีความเสี่ยงสูงมากขึ้นเมื่อเกิดสาธารณภัย เช่น เมื่อเกิดไฟไหม้ของอาคารสูง ระบบการเคลื่อนย้ายย้อยมช้า และมีความยุ่งยากซับซ้อนกว่าอาคารปกติ รวมทั้งเกิดพิษจากสารเคมีที่ใช้กับเฟอร์นิเจอร์ของอาคาร หรือแม้กระทั่งเครื่องใช้ประจำวัน เช่น คอมพิวเตอร์ น้ำยาทำความสะอาด ฯลฯ การมีมาตรการความปลอดภัยที่ดี ก็อาจจะเป็นความเสี่ยงเมื่อเกิดสาธารณภัย เช่น ประตูที่ใช้ระบบเปิดปิดอัตโนมัติ หรือลิฟท์ที่ขัดข้อง

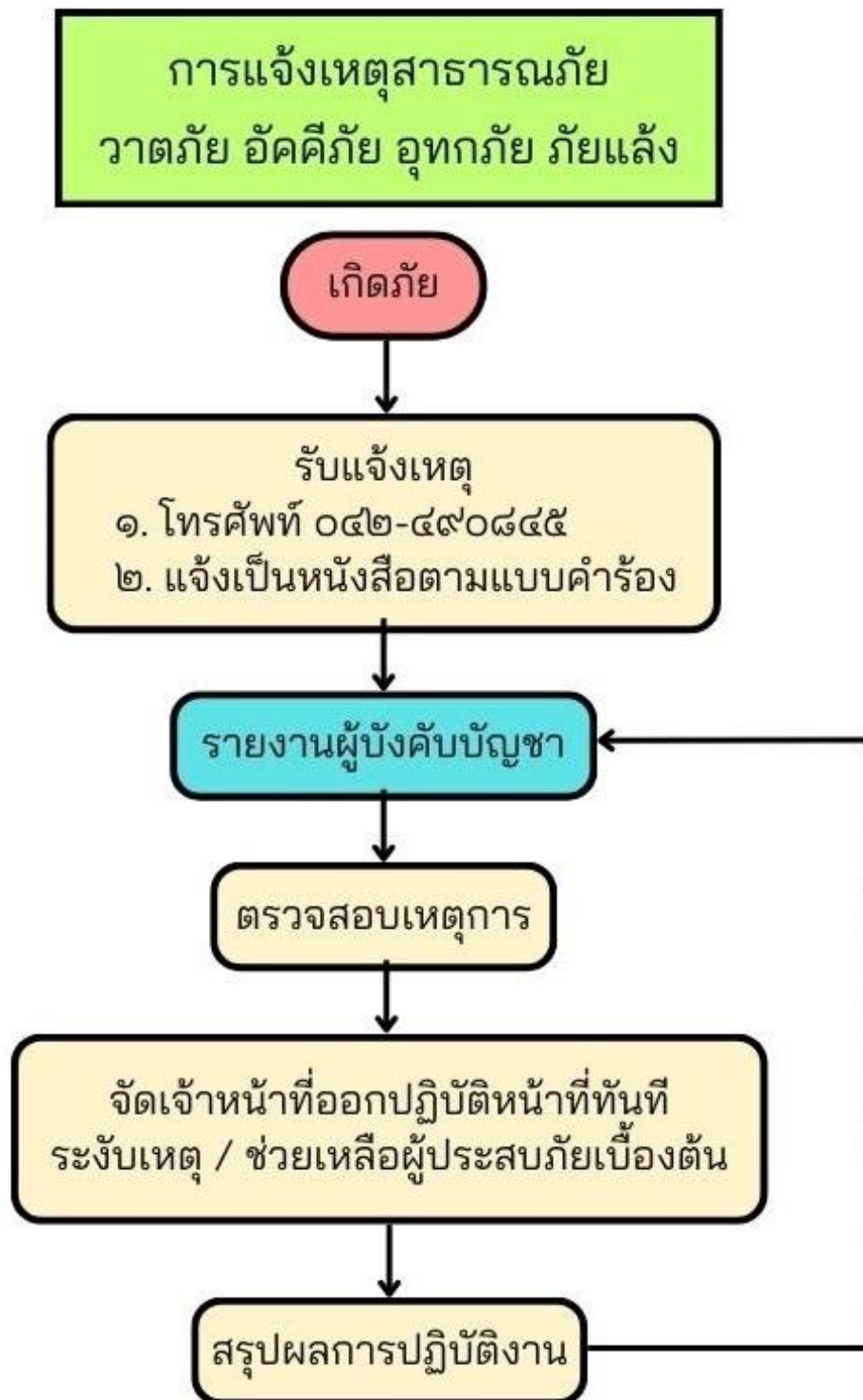
สรุปได้ว่า สาธารณภัย หมายถึง ภัยหรืออันตรายที่เกิดขึ้นกับคนหมู่มาก ในทุกเวลาหรือทุกสถานที่อาจเกิดขึ้นอย่างกะทันหันหรือค่อย ๆ เกิดขึ้นก็ได้มีทั้งภัยที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเกิดขึ้นจากมนุษย์ เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งอื่น ๆ อย่างรุนแรง เกิดความต้องการในสิ่งจำเป็นพื้นฐานอย่างรีบด่วนสำหรับผู้ประสบภัย

ขั้นตอนการแจ้งเหตุสาธารณภัย

ขั้นตอนการแจ้งเหตุสาธารณภัย เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น เช่นเกิดลมพายุพัดบ้านเรือนเสียหาย ท่านสามารถโทรแจ้งมายังงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำเพื่อให้ไปดำเนินการสำรวจความเสียหายและช่วยเหลือโดยเร็วที่สุด

ขั้นตอนการแจ้งเหตุสาธารณภัย สามารถทำได้ดังต่อไปนี้

๑. แจ้งเหตุสาธารณภัย ทางหมายเลขโทรศัพท์ ๐-๔๒๔๙-๐๘๔๕ รับแจ้งเหตุ ๒๔ ชั่วโมง
 ๒. แจ้งเป็นหนังสือ ตามแบบคำร้องขอรับการช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติ โดยให้กำนัน / ผู้ใหญ่บ้านเป็น ผู้รับรอง
 ๓. เมื่อได้รับรายงาน เจ้าหน้าที่จะรายงานผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบเหตุการณ์พร้อมเข้าระงับเหตุช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทันที
 ๔. เมื่อได้ดำเนินการเข้าระงับเหตุ และช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการสรุปผลการทำงาน ความเสียหายเพื่อรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบต่อไป
- กรณีที่เหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นที่ผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบ้านเรือนที่พังกาศัย หรือพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายได้รับความเดือดร้อน สามารถร้องเรียนเพื่อขอรับการช่วยเหลือต่อไป และหากกำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอสามารถเรียกขอกำลังสนับสนุน สมาชิก อปพร. ซึ่งเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยได้ภายใน ๓๐ นาที

ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือ

สำหรับประชาชนที่ได้รับความช่วยเหลือจากเหตุสาธารณภัย ไม่ว่าจะเป็นเหตุอัคคีภัย วาตภัย ภัยแล้ง อุทกภัย ที่ได้รับความเสียหายและเดือดร้อน สามารถยื่นคำร้องขอความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้

ขั้นตอนขอรับความช่วยเหลือ

๑. เมื่อเกิดภัยให้ผู้ประสบภัยรีบมายื่นคำร้อง ภายใน ๒๔ ชั่วโมง หลังเกิดภัย โดยยื่นคำร้อง ณ ที่ทำการกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน หรือ สำนักงานปลัด งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล เหล่าต่างคำ

๒. ให้จัดเตรียมเอกสารในการยื่นคำร้อง ประกอบไปด้วย

๒.๑ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๒ ฉบับ

๒.๒ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ฉบับ

๒.๓ สำเนาเอกสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร กรณีได้รับความเสียหายด้านการเกษตร

๒.๔ รูปถ่ายสถานที่เกิดเหตุ จำนวน ๒ ฉบับ

๓. เจ้าหน้าที่รับคำร้อง จะรายงานผู้บังคับบัญชาพร้อมออกสำรวจความเสียหาย และเข้าระงับเหตุให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้นในทันที พร้อมทั้งจะมีการบันทึกภาพถ่ายความเสียหายเพื่อประกอบการพิจารณา

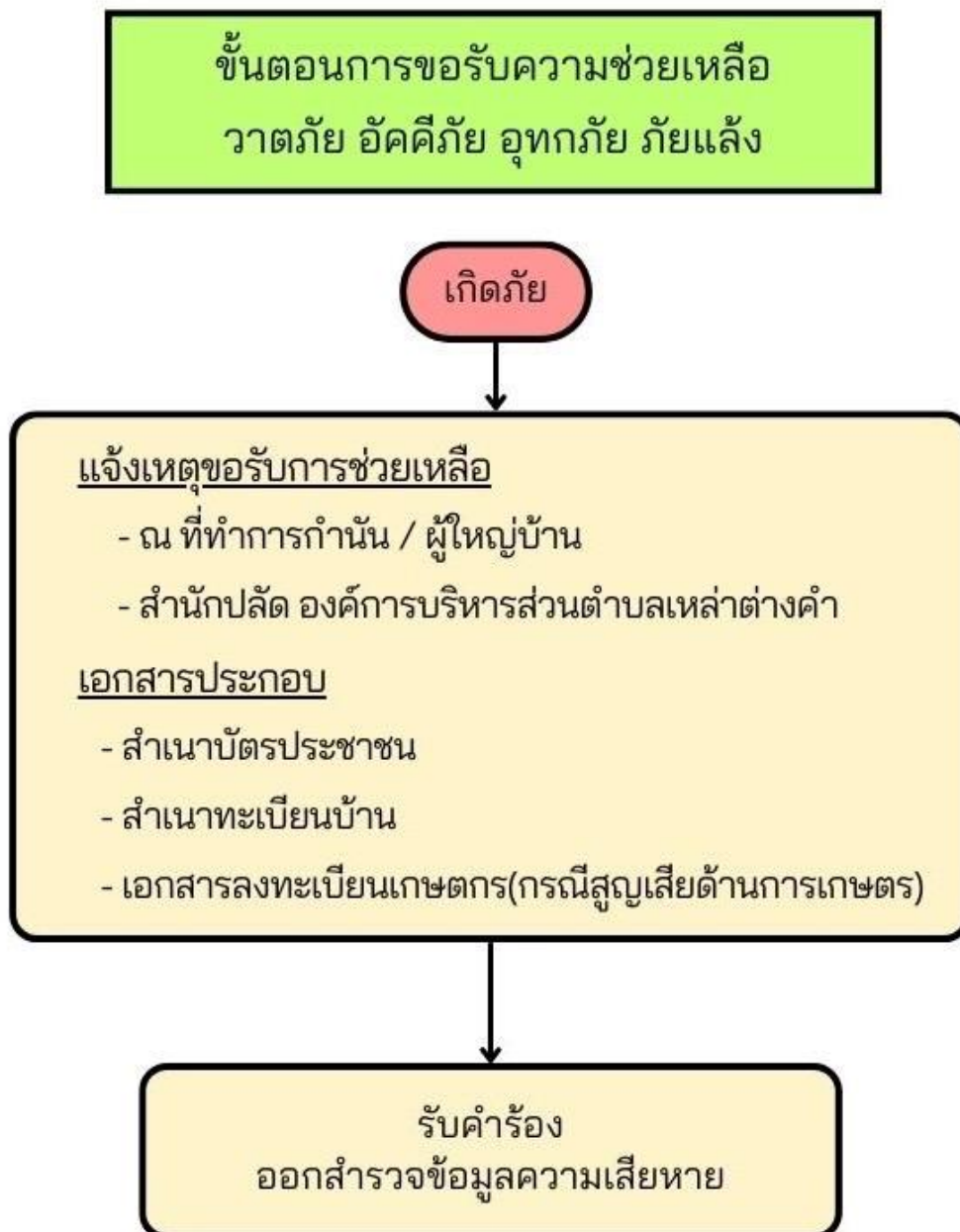
๔. เจ้าหน้าที่จะสรุปความเสียหาย ให้ผู้บริหารได้รับทราบและจะดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาช่วยเหลือเบื้องต้นต่อไป

๕. เจ้าหน้าที่จะให้ติดต่อผู้ประสบภัยในการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๔๕ วัน

หมายเหตุ

- เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับการร้องเรียนเรื่องสาธารณภัย จะต้องดำเนินการรายงานเหตุสาธารณภัยให้อำเภอทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง เพื่อพิจารณาในการออกประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัย

- เมื่อเจ้าหน้าที่ออกสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประชุม ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จะดำเนินการสรุปความเสียหายให้แล้วเสร็จภายใน ๒ วัน

ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ปัญหาน้ำอุปโภค – บริโภค

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ ได้มีการจัดตั้ง ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายแล้ง ในการรับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ปัญหาเกี่ยวกับน้ำสำหรับอุปโภค – บริโภค ให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลเหล่าต่างคำ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายแล้ง ตั้งอยู่ที่ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ เลขที่ ๑๗๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๔๒๔๙-๐๘๔๕

คุณสมบัติของผู้ขอรับการช่วยเหลือ

๑. เป็นประชาชนที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในพื้นที่ตำบลเหล่าต่างคำ
๒. เป็นบ้านพักอาศัย ไม่ใช่สถานประกอบการเช่น ห้องแถว ห้องเช่า โครงการบ้านจัดสรร
๓. ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากปัญหายแล้ง โดยปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อการอุปโภค – บริโภคในครัวเรือน เช่น บ่อน้ำแห้ง ประปาไม่ไหล
๔. ต้องมีภาชนะรองรับน้ำ

ขั้นตอนการขอรับการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหายแล้ง

๑. ยื่นคำร้อง ณ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ พร้อมแนบเอกสารประกอบ
๒. เอกสารประกอบด้วย
 - สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
 - สำเนาบัตรประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ
๓. เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติพร้อมรับคำร้องจะดำเนินการรายงานผู้บังคับบัญชาให้ทราบ
๔. ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเจ้าหน้าที่จะติดต่อผู้ประสบภัยเพื่อดำเนินการจัดส่งน้ำให้กับผู้ประสบภัย โดยเจ้าหน้าที่จะนำคำร้องที่ผ่านมายื่นในครั้งแรก ลงลายมือชื่อว่าได้รับบริการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งระยะเวลาในการดำเนินการยื่นเอกสาร จนถึงดำเนินการช่วยเหลือกำหนด ระยะเวลาภายใน ๑ วัน (กรณีที่มีผู้ประสบภัยจำนวนมาก จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับการยื่นคำร้อง)

หมายเหตุ

- องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ มีรถบรรทุกน้ำเอนกประสงค์ จำนวน ๑ คัน ขนาดบรรจุ ๖,๐๐๐ ลิตร สามารถให้บริการส่งน้ำแก่ผู้ประสบภัยได้จำนวน ๘ เที่ยว/วัน

ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง
ปัญหาน้ำสำหรับอปท - บริโภค

เกิดภัย

ยื่นคำร้องขอรับการช่วยเหลือ

- สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

เอกสารประกอบ

- สำเนาบัตรประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน

รับคำร้อง
รายงานผู้บังคับบัญชา

ภาคผนวก

แบบคำร้องทั่วไป

เขียนที่ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี บ้านเลขที่.....หมู่.....

ตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย หมายเลขโทรศัพท์.....

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์

.....
.....
.....
.....

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ายอมปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของราชการทุกประการ

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามความประสงค์ของข้าพเจ้าด้วย

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

.....
.....

.....
.....

(นางสาวชลิดา ศรีสะอาด)

หัวหน้าสำนักปลัด

(นางพิกุล อัครรัตน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

.....
.....

(นายทินวัฒน์ ผาทอง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ

หมายเหตุ ต้องแนบสำเนาเอกสารประกอบ ๑.สำเนาบัตรประชาชน ๑ แผ่น

๒.สำเนาทะเบียนบ้าน ๑ แผ่น

กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖

๒. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๓

๔. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. หลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข

๖. หลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์